

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 14054/2022
18.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Шашић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Звонко Сабо, адвокат из ..., ради утврђења ништавости и поништаја завештања, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1058/22 од 11.05.2022. године, у седници одржаној 18.01.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1058/22 од 11.05.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сомбору П 26/16 од 27.01.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је примарни тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је ништаво у целости писмено завештање пред сведоцима покојног ВВ, бившег из ..., рођеног ... 1933. године од оца ГГ, сачињено 13. марта 2009. године, које је проглашено у оставинском поступку пред Основним судом у Врбасу број О 1526/14 на рочишту одржаном 28.01.2015. године, те да као такво не производи правно дејство и има се сматрати завештањем које никада није било сачињено, што би тужена била дужна да призна и трпи као и да му тужена накнади трошкове парничног поступка. Ставом другим изреке, одбијен је евентуални тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи због рушљивости у целости писмено завештање пред сведоцима покојног ВВ, бившег из ..., рођеног ... 1933. године од оца ГГ, сачињено 13. марта 2009. године, које је проглашено у оставинском поступку пред Основним судом у Врбасу број О 1526/14 на рочишту одржаном 28.01.2015. године, те да као такво не производи правно дејство, што би тужена била дужна да призна и трпи као и да му тужена накнади трошкове парничног поступка. Ставом трећим изреке, тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 447.000,00 динара.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж 1058/22 од 11.05.2022. године, ставом првим изреке, жалбу одбио и потврдио пресуду Вишег суда у Сомбору П 26/16 од 27.01.2022. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11... 18/20) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда из одредбе члана 374. став 1. у вези са чланом 8. Закона о парничном поступку, на коју ревидент у ревизији неосновано указује, с обзиром да у поступку пред другостепеним судом одлука није донета након одржане расправе и оцене доказа пред тим судом, већ у седници већа. Битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, на коју ревидент у ревизији такође указује, не представља разлог за изјављивање ревизије на основу одредбе члана 407. став 1. тачка 2. Закона о парничном поступку. У поступку пред другостепеним судом нису учињене ни друге битне повреде одредаба парничног поступка на које ревидент у ревизији неосновано указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је сестрић покојног ВВ (рођеног 1933. године) а тужена је завештајни наследник покојног ВВ. ВВ је био у браку са ДД која је умрла ...2008. године, а деце нису имали. У пролеће 2004. године, ВВ и ДД су упознали тужену која је била запослена као неговатељица у Дому за старе у ..., у ком је ДД провела око четири месеца а у том периоду је ВВ редовно обилазио. Том приликом се тужена зближила са ВВ и ДД па ју је ВВ ангажовао да очисти и среди кућу, пре ДД повратка, као и да ДД негује јер је била болесна. Тужена је свакодневно обилазила ВВ и ДД, доносила им храну и одржавала хигијену куће. Још за живота сада покојне ДД, и она и ВВ су изразили жељу да своју имовину оставе туженој па је покојни ВВ комшиницама, које су сведоци завештања, причао да тужену воли као рођену ћерку, да је презадовољан њеним радом и негом коју му пружа. Наиме, након ДД смрти, тужена је наставила да се брине о ВВ који је био виталан, активан човек, по струци електричар, а имао је и хоби тако што се бавио пчеларством и папагајима. ВВ је био и активан возач те је возачку дозволу за „А“ и „Б“ категорију продужио, последњи пут 15.09.2013. године, након чега више није хтео да је продужава јер није желео да вози па су га, по потреби, возили тужена и њен супруг. Пре него што је ВВ преминуо, ... 2014. године, тужена се са својом породицом, у децембру 2013. године, преселила код њега у кућу, на његов позив, јер је он тада осетио да више не може да буде сам. ВВ је предметно завештање сачинио тако што је позвао адвоката тражећи од њега да сачини писано завештање пред сведоцима. Адвокату је саопштио да сву своју имовину жели да остави туженој, коју адвокат није познавао, а сведокиње писаног тестаментa су комшинице покојног ВВ. Адвокат је текст завештања откуцао у својој канцеларији, на компјутеру, а потом га одштампао, у четири примерка, те је након целокупне припреме и сачињавања текста, завештање, по ВВ наводима и његовом казивању, сачињено и прочитано „наглас“ пред ВВ и сведокињама, након чега је ВВ узео завештање и потом га он сам прочитао „наглас“. Потом га је адвокат више пута питао да ли је то његова последња воља на шта је покојни ВВ одговарао да јесте, уједно упоређујући и прегледајући сва четири примерка завештања, а потом их је све потписао те предао све примерке сведокињама, које су их такође потписале, најпре ЂЂ, а потом и ЕЕ. Адвокат

и ВВ су се договорили да један примерак завештања адвокат задржи у својој архиви, а да три примерка добије ВВ. Међутим, након процедуре сачињавања и потписивања завештања, ВВ је изразио жељу да се један примерак завештања депонује у Општинском суду у Врбасу, па је, у ту сврху, ВВ 13.03.2009. године дао адвокату пуномоћје за депоновање завештања након чега је адвокат, 17.03.2009. године, суду поднео предлог за депоновање. Општински суд у Врбасу је, 31. марта 2009. године под бројем 3 Р 16/09, донео решење којим је одредио чување завештања. У време када је сачињено предметно завештање, ВВ здравствено стање је било уобичајено добро пошто је он иначе био виталан и активан човек. ВВ није био у добрим односима са тужиоцем, напротив, били су у свађи. Тужилац ВВ и његову супругу, док је била жива, није посећивао нити је са њима контактирао. ВВ нико од родбине није обилазио у време када је остао сам нити раније, док је његова супруга била болесна. Комшиницама је причао да га је тужилац „ујео за срце“, да је безобразан и хоштаплер и да не жели да зна за њега јер су имали сукоб око продаје родитељске куће покојног ВВ, након смрти ВВ сестре а тужиоцеве мајке. Када је ВВ супруга преминула, ВВ о томе није обавестио тужиоца, а исто је захтевао у случају своје смрти тако што је туженој рекао кога да обавести, а изричито јој је забранио да позива тужиоца на његову сахрану. Приликом сачињавања предметног завештања, ВВ је био свестан својих поступака и хтео да своју имовину остави туженој, био је потпуно пословно способан, без било каквих мана воље и са очуваним менталним функцијама, које ни на који начин нису биле компромитоване.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су примарни и евентуални тужбени захтев тужиоца одбили, применом одредбе чл. 78, 79, 81, 83, 155. и 168. Закона о наслеђивању, налазећи да предметно завештање није ни ништаво ни рушљиво пошто је сачињено од стране пословно способног лица, у форми прописаној законом, при чему на страни завештаоца није било никаквих мана воље а садржина завештања није противна принудним прописима, јавном поретку и добрим обичајима.

По оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 79. Закона о наслеђивању („Службени гласник РС“, број 46/95) прописано је да завештање може сачинити лице које је навршило 15 годину живота и способно је за расуђивање. Завештаочева воља за сачињавање завештања мора бити озбиљна, стварна и слободна на основу одредбе члана 81. истог Закона, а завештаочева намера за сачињавање завештања мора бити одређена и безусловна, јер је тако прописано одредбом члана 82. Закона о наслеђивању. Писмено завештање пред сведоцима прописано је одредбом члана 85. Закона о наслеђивању, тако што завешталаца који зна да чита и пише може завештање сачинити тако што ће пред два сведока изјавити да је већ сачињено писмено прочитао, да је то његова последња воља и потом се на писмену својеручно потписати (став 1). Сведоци се истовремено потписују на самом завештању, а пожељно је да се назначи њихово својство сведока (став 2). Ништавост завештања прописана је одредбама чланова и то: 155. Закона о наслеђивању, тако што је завештање ништаво ако је његова садржина противна принудним прописима, јавном поретку и добрим обичајима; 156. истог Закона, тако што је ништаво завештање лица које није навршило 15 година живота и лице које је због неспособности за расуђивање потпуно лишено пословне способности; 157. Закона о наслеђивању која прописије ништавост фалсификованог завештања. Завештање је

рушљиво ако га је сачинио онај који није имао завештајну способност, ако је у време завештања било мана завештаочеве воље и ако при сачињавању завештања нису поштовани облик и услови одређени законом, на основу одредбе члана 164. истог Закона.

У конкретном случају, покојни ВВ је, писменим завештањем пред сведоцима од 13.03.2009. године, своју непокретну и покретну имовину наведену у завештању оставио туженој. Завешталац је био способан за расуђивање, садржина завештања није противна принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима, није фалсификовано, што значи да предметно завештање није ништаво. Завешталац је имао завештајну способност, није било мана његове воље, а при сачињавању завештања поштован је облик и услови одређени законом, што значи да предметно завештање није ни рушљиво, како су правилно закључили нижестепени судови. Због тога, тужилац неосновано у ревизији побија правилност примене материјалног права.

Тужилац у ревизији указује на недостатке у налазима и мишљењима судских вештака и с тим у вези на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, што није разлог због ког ревизија може да се изјави, на основу одредбе члана 407. став 2. Закона о парничном поступку, којом је прописано да ревизија не може да се изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, осим у случају из члана 403. став 2. тог закона, што овде није случај.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и члана 154. Закона о парничном поступку, имајући у виду његов исход.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић